

Dr. Székely László – alapvető jogok biztosa
Alapvető Jogok Biztosának Hivatala
1051 Budapest, Nádor u. 22.
(postacím: 1387 Budapest Pf. 40.)

Tárgy: vizsgálat kezdeményezése

Tisztelt Alapvető Jogok Biztosa!

Alulírott Nádas Pál (lakcím: 2083 Solymár Kazinczy u 25.) kérem, hogy a T. Hivatal folytasson le vizsgálatot, és 2. § (2) bekezdése alapján tegyen javaslatot a **Magyar Köztársaság Országgyűlésének a 2004. évi I. törvényt a Sportról (továbbiakban: sport tv.) módosítására vonatkozóan, tekintettel arra, hogy a jogszabály az olimpiai járadék jogosultsági körében alapvető jogokat érintő hiányosságban szenved.**

A sport tv. 59. §-a rendelkezik az úgynevezett olimpiai járadék intézményéről, melynek értelmében minden 35. életévét betöltött magyar állampolgár, aki olimpiai első, második, harmadik helyezést ért el, akár csapatban, akár egyéniben jogosult az olimpiai járadékra egészen élete végéig.

Ugyanezen szabályok vonatkoznak a Paralimpián vagy a Siketlimpián elért helyezésekre is, azonban a Paralimpia és a Siketlimpia vonatkozásában a jogalkotó csak az 1984. évi játékoktól állapítja meg a jogosultságot. Az évszám megkötésnek jogszerűen és tényszerűen is legfeljebb két oka lehet. Az egyik, hogy korábban nem volt ilyen jellegű sportverseny, míg a másik, hogy paralimpiai és a siketlimpiai sportolók korábban nem nyertek semmilyen érmet a nemzetközi játékokon.

Ezek a feltételezések azonban nem állják meg a helyüket, mert már a korábbi években is, egészen 1960-tól az olimpiai ciklus alapján négy évente rendeztek paralimpiai versenyeket az Olimpiához kapcsolódóan, mint 1984 után, az azonban tény, hogy 1972-ben és 1976-ban is születtek érmek, a magyar paralimpiai sportolók által.

A sport tv. szabályozásnak hibájából két olyan magyar paralimpiai érmes sportoló van, akik az olimpikonok és a paralimpikonokkal ellentétben, nem részesülnek eredményeik alapján életjáradékba.

Tauber Zoltán paralimpiai asztaliteniszező az a paralimpiai bajnok, aki 1976-ban nyert aranyérmet, és ezzel a teljesítményével ő az első paralimpiai bajnoka Magyarországnak. Rajta kívül még Oláh József atléta nyert 1976-ban egy bronzérmet. Hazánkban Tauber Zoltán elsőségét voltak olyan civil szervezetek, akik mindig elismerték, de voltak olyan hivatalos személyek, akik ezzel ellentétes állítást fogalmaztak meg, és olyankor arra hivatkoztak, hogy amíg az International Paralympic Committee (IPC) nyilvántartásában nem szerepel Tauber Zoltán és Oláh József elért eredménye, addig azt itthon sem lehet jogszerűen figyelembe venni.

Mint ismeretes a Magyar Népköztársaság Kommunista pártja által vezetett kormánya, annak külügyminisztériuma, hazánk sportolóit a harmadik versenynapon, politikai okokra hivatkozva, tiltakozásának kifejezéséeként hazarendelte. Extra költségen szervezte meg, a csapat hazahozatalát a Torontolymiád (V. Paralimpia) Játékokról. A játékokon és az itthon történt eseményekről részletesen beszámolok a „Fogyatékoság és Társadalom című folyóirat 2016/7 számában, „Az első magyar paralimpiai aranyérem története” címmel. Tanulmányomat jelen kérelmemhez mellékelten csatolom.

Tény az is, hogy a Nemzetközi Paralimpiai Bizottság az (IPC) Tauber Zoltán asztaliteniszező aranyérmét és Oláh József atléta bronzérmét csak 40-évvvel a játékokat követően idén februárban ismerte el. Hosszas levéltári kutatás eredményeképpen lehetett csak eredeti dokumentumokkal bizonyítani, hogy mindketten magyar színekben a dobogóra állhattak. Ezekre a dokumentumokra mindenképpen szükség volt ahhoz, hogy az IPC részéről megtörténjen az elismerése a két sportolónak. Az IPC 2016. február 17. napján kelt „Summary Report-ot” tartalmazza az IPC döntését, amelyet jelen kérelmemhez szintén csatolom.

Fejes András (ma: dr. Fejes András kandidátus, Gyöngyös város díszpolgára) 1972-ben nyert bronzérmét a Heilderbergi IV. Paralimpiai Játékokon, a 60 méteres kerekesszékes versenyen. Fejes András érme az első magyar paralimpiai éremnek számít, ami az IPC és az MPB is mindig elismert, de életjáradékban a többi olimpiai és paralimpiai érmeshez képest, a törvény jóvoltából, Tauber Zoltánhoz hasonlóan Ő sem részesül. Lábjegyzetben mellékelem azt a nemzetközi dokumentumot, amely bizonyítja a sportoló által elért paralimpiai helyezését.¹ Fejes András esetében tehát még érthetlenebb a jogszabály korlátozó rendelkezése, hiszen soha semmilyen fórumon nem kérdőjelezték meg az Ő sportolói sikerét. Érthetetlen, hogy a jogalkotó miért zárta ki a jogosultak köréből. Az 1984-es év meghatározása már sport tv. hatálybalépésekor is önkényes volt, hiszen döntésnek már akkor sem volt semmilyen okszerű és ésszerű indoka.

Ezen túlmenően azt is meg lehet a tények alapján állapítani, hogy az 1976-ban megrendezésre került Torontolymiád is Paralimpia volt, jelesül az V. Paralimpia, azaz 1972-es év mellett 1976-ban is volt Paralimpia, jóval az 1984-es játékok előtt. Az IPC által kiadott elismerést követően pedig az is bizonyítható, hogy két magyar paralimpikon is eredményesen szerepelt a négy évente, az olimpiai ciklushoz igazodó játékokon, még akkor is, ha mindössze három napig tartott a magyar szereplés.

Mindezekre tekintettel én valamennyi lehetséges fórumon kerestem és keresem most is a magyar sportvezetést, valamint a magyar kormányt, és kértém, hogy Tauber Zoltánt is és Oláh Józsefet is ismerjék el, mint érmes sportolókat, hiszen ma már

1

FEJES Andras	M	HUN	
Heidelberg 1972	Athletics	Men's 60 m Wheelchair 1A	
Heidelberg 1972	Athletics	Men's Discus Throw 1A	-
Heidelberg 1972	Athletics	Men's Shot Put 1A	-
Heidelberg 1972	Athletics	Men's Slalom 1A	-
OPIGE	M	HUN	

<https://www.paralympic.org/results/historical>

valamennyi ehhez szükséges bizonyíték a rendelkezésre áll. Ugyanakkor az is tény, hogy Oláh József 1984-ben elért eredménye alapján jogosult lett a járadékra, azonban Tauber Zoltán a későbbiekben már nem ért el érmes helyezést a paralimpiai játékokon, így az ő elismerésével még adós a magyar sport és állami vezetés.

Álláspontom szerint az, hogy csak az 1984. évben és azt követően szerzett paralimpiai érmek után állapítja meg a jogalkotó az olimpiai járadékot sérti a Magyarország Alaptörvényében XV. cikkében meghatározott hátrányos megkülönböztetés tilalmához fűződő emberi jogot, valamint az emberi méltósághoz fűződő emberi jogot.

A XV. cikk az alábbiakról rendelkezik:

„Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Az Alaptörvény II. cikke pedig a következőket mondja ki az emberi méltóság vonatkozásában

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

Az Alkotmánybíróság több döntésében is rámutatott arra, hogy a természetes személyeket megillető alapvető jogokat korlátozni csak nagyon ritka esetben lehet, és csak a szükséges és arányos mértékben, és csak akkor, ha arra egy másik alapvető jog érvényesülése érdekében szükség van. Azonban vannak olyan emberi jog, amely semmilyen okból nem korlátozható, nevesül az emberi méltósághoz való jog, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalma.

Az 1972-es és az 1976-os játékokon érmes sportolók esetében a megkülönböztetés egyrészt a fogyatékoságon, másrészt az életkoron alapszik, - túl azon, hogy az emberi méltóságuk is sérül, hiszen ők is ugyanolyan sportolók, ugyanolyan büszke érmesei Magyarországnak, mint azok a sportolók, akik 1984. után versenyeztek. Nyolc évvel később, a jogalkotó által is elismert játékokon, Fejes András életkora miatt már nem indult, míg Tauber Zoltán ott nem tudott újabb dobogós érmet nyerni. Mindennek okán őket hátrányos megkülönböztetés éri, amikor nem részesülhetnek az olimpiai, paralimpiai járadékban, holott annak valamennyi jogszabályi feltételének megfelel.

Ugyancsak hátrányos megkülönböztetést szenved el, és emberi méltóságában sérül dr. Fejes András is, aki Magyarország első paralimpiai érmét szerezte 1972-ben, de a jogalkotó önkényes, - hiszen semmilyen alkotmányos érveléssel meg nem magyarázható, - döntésének köszönhetően ő sem részesül járadékban.

A sport tv 61§ (12/a) szakasza ugyanakkor az 1984-évi Los Angelesi Olimpiai Játékokon való magyar részvétel elmaradás miatt, annak helyébe szervezett, nem olimpiai versenyek érmeseire, az olimpiai életjáradékra vonatkozó szabály alkalmazásakor, - „*olimpiai játékoknak minősülnek a szocialista országok versenyzői számára 1984-ben megrendezett „A” kategóriás nemzetközi versenyek is,*” - tesz kivételt.

Már korábban is sokak számára tudott volt, hogy voltak érmeseink Torontóban, azonban idén februártól már a nemzetközi szövetség is elismerte, és rehabilitálta Tauber Zoltánt valamint Oláh Józsefet is. dr. Fejes András esetében még csak vita tárgyát sem képezte, hogy a paralimpián, dobogós helyezést ért el. Ebből következően számomra érthetetlen, hogy miért az 1984-es év szerepel a jogszabályban, hiszen ezen sportolók olyan alapvető emberi jogai sérülnek, amelyek semmilyen körülmények között nem korlátozhatók.

Tisztelettel:

Nádas Pál
+36-30-231-24-54
nadaspal@gmail.com
2083 Solymár Kazinczy u 25

Solymár 2016. október 13.

Mellékletek:

1. Fogyatékosság és Társadalom 2016/7 szakmai folyóirat megjelenés előtti különlenyomata.
2. IPC 2016. 02.17.-én íródott „Summary Report” rehabilitációs dokumentuma.